

För kännedom:
Kommunstyrelsen
Fullmäktiges presidium
Partiernas gruppledare

Socialnämnden

Granskning av missbruks- och beroendevården

I egenskap av förtroendevalda revisorer i Gällivare kommun har vi granskat om socialnämnden säkerställer att missbruksvården bedrivs på ett ändamålsenligt sätt och med tillräcklig intern kontroll. I granskningen har vi biträttats av sakkunniga från PwC. Resultatet av vår granskning finns redovisat i bifogad revisionsrapport.

Vår sammantagna bedömning är att socialnämnden till viss del bedriver en ändamålsenlig missbruks- och beroendevård men att den interna kontrollen inte är tillräcklig. Utöver analys av befintliga styrdokument baseras våra ställningstaganden och tillhörande bedömningar på enkätresultaten och de intervjuer som genomförts i såväl Gällivare som i övriga deltagande kommuner i granskningen. Från genomförd granskning vill vi framförallt lyfta fram följande iakttagelser;

- Vår bedömning är att det i Gällivare kommun finns övergripande mål på för socialnämnden nedbrytning till viss del knyter an till mål gällande missbruks- och beroendevården. Mål för missbruks- och beroendevården berör i stor utsträckning användande av utredningsmetoden ASI. I övrigt finns inga mål som specifikt berör missbruks- och beroendevården i kommunen. Vi bedömer således att det till viss del finns behov av att förtydliga missbruks- och beroendevårdens uppdrag i kommunen samt att identifiera och upprätta ytterligare mål för missbruks- och beroendeverksamheten samt att implementera dessa hos verksamhetens personal.
- Socialnämnden har genom *Länsstrategin* lagt grund för ett förtydligande av ansvarsfördelningen mellan kommunen och landstinget gällande missbruks- och beroendevården. Det samverkansavtal som socialförvaltningen tagit fram tillsammans med landstinget ger möjlighet till ytterligare förtydligande av ansvarsfördelningen. I dagsläget förekommer brister i ansvarsfördelningen främst kring abstinensvård för narkotika- och blandmissbrukare samt samsjuka individer.
- Vår bedömning är att det samverkansavtal som tagits fram mellan socialförvaltningen i kommunen samt Primärvården och Vuxenpsykiatrien inom landstinget ger grundläggande förutsättningar för samverkan mellan huvudmännen. Vår bedömning är att samverkan mellan kommunen och landstinget gällande missbruks- och beroendefrågor på övergripande nivå fungerar förhållandevis bra men att brister finns i samverkan kring samsjuka individer.
- Genom den nationella satsningen *Kunskap till praktik* bedömer vi att socialnämnden i flera avseenden har säkerställt grundläggande kompetens för flertalet medarbetare inom missbruks- och beroendevården i kommunen. I Gällivare erbjuds socialsekreterarna och öppenvårdsbehandlarna extern handledning.

Postadress	Telefon	Telefax	Bankgiro
Gällivare kommun 982 81 GÄLLIVARE	0970-180 00	0970-144 51	754-1576

Revisorerna

- Vår bedömning är att socialnämnden genom de insatser som erbjuds i kommunen har säkerställt att flertalet av de behov som kan uppstå i samband med missbruks- och beroendeproblematik kan tillgodoses i kommunen. Vid behov köper kommunen platser vid behandlingshem och respektive brukares behov styr val av behandlingshem.
- På övergripande nivå görs inga uppföljningar som visar om missbruks- och beroendevården inom kommunen är ändamålsenlig och på väg och rätt håll. Det saknas övergripande uppföljningar och analys kring vilka insatser som fungerar utifrån de olika målgrupperna. Även brister i strukturerad uppföljning efter genomförda placeringar förekommer. På individnivå finns förutsättningar för tillräcklig uppföljning via upprättade genomförandeplaner och tillhörande behandlingsplaner. Dessa följs upp efter tre till sex månader eller vid behov.

Med anledning av dessa och övriga iakttagelser som görs i bifogad revisionsrapport rekommenderar vi att nämnden;

- Ytterligare identifierar, upprättar och implementerar mål för missbruks- och beroendevården i kommunen samt tydliggör verksamhetens uppdrag
- Utreder varför brister i ansvarsfördelningen mellan kommunen och landstinget uppstår kring abstinensvård samt gruppen samsjuka och verkar för att denna ansvarsfördelning ytterligare förtydligas och att parterna efterlever den
- Verkar för en mer strukturerad samverkan kring gruppen samsjuka samt säkerställer att denna grupp av individer med missbruks- och/eller beroendeproblematik inte faller mellan huvudmännens stolar
- Säkerställer en strukturerad och samordnad uppföljning och utvärdering av missbruks- och beroendevården utifrån uppdrag, via lämpliga indikatorer. Exempelvis kan detta ske via någon av de tre metoder som sprids inom *Kunskap till praktik*

Vi emotser nämndens svar på vår granskning till 2013-03-01

Revisorerna i Gällivare kommun

Sven-Erik Nilsson

Ann-Mari Falk

Lena Nordgren

Lennart Hagstedt

Sören Engelmark